

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

PROGRAM

novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2025. godinu

Sarajevo, februar 2025. godine

PROGRAM

novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2025. godinu

- 1. Period realizacije:** Od 01.01. do 31.12.2025. godine
- 2. Ukupna vrijednost:** 183.000.000 KM
- 3. Namjena Programa:** Podrška proizvodnji kroz model poticaja proizvodnji, a plaćanja u sklopu mjera strukturne politike kroz model podrške dohotku, model kapitalnih ulaganja, model ruralnog razvoja i model ostalih vrsta podrški
- 4. Korisnici Programa:** Klijenti upisani u Registr poljoprivrednih gazdinstava /Registr klijenata
- 5. Izvor sredstava:** Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2025. godinu - sredstva utvrđena u razdjelu 24, glava 2401, ekonomski kod 614500 „Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima – Poticaj za poljoprivredu“ Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva („Službene novine Federacije BiH“, broj 7/25)
- 6. Nosilac Programa:** Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
- 7. Odgovorno lice:** Kemal Hrnjić

UVOD

Programom novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju određuje se godišnji iznos sredstava novčanih podrški, vrste mjera i raspodjela sredstava po mjerama, te opći i posebni kriteriji za njihovo ostvarivanje.

Kod izrade Programa novčanih podrški u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2025. godinu (u daljem tekstu: Program podrški) vodilo se računa o:

- a) Odredbama Zakona o poljoprivredi („Službene novine Federacije BiH“, br. 88/07, 04/10, 27/12, 7/13 i 82/21);
- b) Odredbama Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99/19); (u daljem tekstu: Zakon o novčanim podrškama);
- c) Odredbama Zakona o izvršenju Budžeta Federacije BiH za 2025. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj 7/25);
- d) Strateškim ciljevima i prioritetima Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021. - 2027. godina, („Službene novine Federacije BiH“ broj: 75/24) (u daljem tekstu: Strategija poljoprivrede i ruralnog razvoja).

POGLAVLJE I. CILJEVI I SVRHA PROGRAMA PODRŠKI

Član 1.

(Ciljevi Programa podrški)

Programom podrški vrši se realizacija prioritetnih mjera novčanih podrški po modelu poticaja proizvodnji i djela mjera strukturne politike koje trebaju doprinijeti ispunjavanju slijedećih ciljeva:

- a) Podržati održiv dohodak i otpornost poljoprivrednih gospodinstava kako bi se poboljšala sigurnost snadbjevenosti hranom;
- b) Jačati tržišnu orijentisanost povećanjem konkurentnosti, uključujući stavljanje većeg naglaska na istraživanje, tehnologiju i digitalizaciju;
- c) Unaprijediti položaj poljoprivrednih proizvođača u lancu vrijednosti poljoprivrednih proizvoda;
- d) Doprinositi ublažavanju i prilagođavanju utjecaja klimatskih promjena i veće korištenje održive energije;

- e) Podržati održivi razvoj i efikasnije upravljanje prirodnim resursima; kao što su voda, tlo i zrak;
- f) Doprinositi zaštiti bioraznolikosti, poboljšanju usluga ekosistema te očuvanja prirodnih staništa i pejzaža;
- g) Privlačiti mlade poljoprivrednike i stvarati poslovni ambijent u ruralnim područjima.
- h) Promovisati zapošljavanje, rast socijalne inkluzije i lokalni razvoj u ruralnim područjima uključujući bio-ekonomiju i održivo šumarstvo;
- i) Poboljšati odgovor poljoprivrede na društvene zahtjeve u pogledu hrane i zdravlja, uključujući sigurnu, nutritivnu i održivu hranu, rasipanje hrane te dobrobit životinja;
- j) Modernizovan poljoprivredni sektor kao rezultat poticanja i razmjene znanja, inovacija i digitalizacije u poljoprivredi i ruralnim područjima.

Član 2.

(Svrha Programa podrški)

Svrha Programa podrški je provođenje mjera iz Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja radi ostvarivanja u njoj postavljenih prioriteta i strateških ciljeva. Implementacijom direktnih podrški i strukturnim mjerama iz Programa podrški, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine stvara ambijent za povećanje konkurentnosti i provođenje strukturne transformacije poljoprivrednih gazdinstava, odnosno poslovnih subjekata iz sektora prehrambene industrije.

Realizacija Programa podrški direktno utiče na stepen ostvarenja indikatora iz Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja, što omogućava Vladi i Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, ali i zainteresovanoj javnosti, objektivan uvid u stepen realizacije zacrtanih politika u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja.

POGLAVLJE II. KRITERIJI ZA RASPODJELU SREDSTAVA

Član 3.

(Pravo na novčanu podršku)

- (1) Finansijska sredstva utvrđena u razdjelu 24, glava 2401, ekonomski kod 614500 „Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima – Poticaj za poljoprivredu“ Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo) odobravat će se fizičkim i pravnim licima (u daljem tekstu: klijent), koji ispune opće i posebne kriterije.
- (2) Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda za pojmove u ovom Programu podrški uključuje oba roda.

Član 4.

(Opći kriteriji)

- (1) Da bi klijent ostvario pravo na novčanu podršku mora ispuniti opće i posebne kriterije.
- (2) Pod općim kriterijima se smatra, da je klijent:
 - a) registrovan kao pravno lice, poljoprivredni obrt ili porodično poljoprivredno gazdinstvo (PPG), ima sjedište/prebivalište u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH);
 - b) ostvario poljoprivrednu proizvodnju ili drugu djelatnost na teritoriji Federacije BiH, propisanu ovim Programom podrški;
 - c) upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava ili Registar klijenata, (u daljem tekstu: RPG ili RK), kao i Registar pčelara i pčelinjaka za klijente koji se bave uzgojem pčelinjih zajednica;
 - d) ispunio propisane posebne kriterije iz Programa podrški, te kriterije iz važećih zakonskih, kao i podzakonskih propisa koji bliže uređuju predmetnu oblast novčanih podrški po modelu podrški proizvodnji i modelu ostalih vrsta podrški za period 01.10.2024. godine do 30.09.2025. godine, odnosno mjera podrške u okviru modela ruralnog razvoja za periode propisane u članu 16. stav (2), članu 17. stav (2), članu 18. stav (2), članu 19. stav (5), članu 20. stav (2), i članu 21. stav (2) ovog Programa;
 - e) ostvario pravo u ponovljenom postupku provedenom po pravosnažnoj sudskej presudi iz oblasti novčanih podrški, odnosno po pravosnažnom rješenju donesenom u drugostepenom postupku;
 - f) izmirio obaveze ili sklopio sporazum o reprogramu duga kod nadležne porezne uprave Federacije BiH/Uprave za indirektno oporezivanje BiH za 2024. godinu;
 - g) Za investicije na poljoprivrednom gazdinstvu, da je gazdinstvo u prethodnoj godini bilo korisnik novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji s izuzetkom poljoprivrednih gazdinstava upisanih u RPG nakon 31.03. prethodne godine;
 - h) Za investicije u objekte i opremu u prehrambenoj industriji, da klijent ima registrovanu djelatnost za proizvodnju prehrambenih proizvoda – prerađivačka industrija oblast 10, 11 i 12;
 - i) Otkupljivač (pravno lice) koji se bavi otkupom biljnih ili animalnih proizvoda i podnosi zahtjev za novčanu podršku u ime klijenta, mora imati registrovano sjedište na teritoriji Federacije BiH i upisan u RPG/RK Federacije BiH.

Član 5.

(Preraspodjela sredstava)

- (1) Visina sredstava za podršku pojedinom klijentu srazmjerno će se smanjiti ako ukupni zahtjevi za pojedine podrške modelu poticaja proizvodnji premaže maksimalnu poticanu količinu.
- (2) Ako maksimalna poticana količina pojedinih proizvodnji u tekućoj godini premaši utvrđeni obim sredstava, a druge proizvodnje ne dosegnu utvrđeni obim sredstava, neutrošena sredstva za podrške mogu se preraspodijeliti unutar modela poticaja proizvodnji.
- (3) Vlada Federacije BiH, na prijedlog Federalnog ministarstva vrši preraspodjelu neutrošenih sredstava između modela poticaja proizvodnji, modela ostalih vrsta podrški i modela ruralnog razvoja.

Odjeljak A: Model poticaja proizvodnji

Pododjeljak A/1: Ciljevi i vrste mjera poticaja proizvodnji

Član 6.

(Ciljevi i prioriteti poticaja proizvodnji)

Realizacija mjera u okviru modela poticaja proizvodnji doprinosi ostvarenju dva strateška cilja iz važeće Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja:

- (1) Strateškog cilja 1. „Pametan, otporan i diverzifikovan sektor poljoprivrede sa zagarantovanim povećanom sigurnošću snadbijevanja hranom“ kroz ispunjavanje Prioriteta 1.1. „Podržavati održivi dohodak i otpornost poljoprivrednih gazdinstava kako bi se poboljšala sigurnost snadbijevanja hranom provođenjem podrške proizvodnji putem mjera u okviru ovog Programa podrški:
 - a) Osnovno plaćanje po ha obrađene površine,
 - b) Dodatno plaćanje strateškim proizvodnjama,
 - c) Osnovno plaćanje po grlu,
 - d) Podrška pčelarstvu,
 - e) Podrška proizvodnji ribe.
- (2) Strateškog cilja 2. „Snažnija primjena ekoloških praksi u proizvodnji kojima se prilagođava i ublažava uticaj klimatskih promjena“ kroz ispunjavanje Prioriteta 2.3. „Doprinositi bioraznolikosti, poboljšanju usluga ekosistema te očuvanju prirodnih

staništa i pejzaža“ provođenjem podrške proizvodnji putem mjere Podrška za organsku proizvodnju i proizvodnju u konverziji u okviru ovog Programa podrški.

A/1-1. Posebni kriteriji za model poticaja proizvodnji

Član 7.

(Biljna proizvodnja)

- (1) Klijent može da ostvari pravo na novčanu podršku za proizvodnju ratarskih, povrtlarskih, voćarskih kultura, duhana, grožđa, maslina, i to za:
- a) hljebna žita (pšenica i raž) – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za proizvodnju na minimalno 1 ha, a maksimalno po kulturi 200 ha hljebnih žita u toku godine za tržište ili za vlastitu preradu;
 - b) stočna žita (stočni ječam, zob, tritikale i kukuruz) – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za proizvodnju na minimalno 1 ha, za kukuruz na minimalno 2 ha, a maksimalno 200 ha stočnih žita u toku godine za tržište ili za vlastite potrebe;
 - c) krmno bilje na oranicama (silažni kukuruz, stočni grašak i grahorice, djetelinsko-travne smjese i djetelina) – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za proizvodnju na minimalno 1 ha, a maksimalno 200 ha krmnog bilja u toku godine, za tržište ili za vlastite potrebe;
 - d) uljarice (uljana repica, suncokret i soja) – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za proizvodnju na minimalno 1 ha po kulturi, a maksimalno 200 ha uljarica u toku godine za tržište;
 - e) povrće (paradajz, paprika, krastavac, patlidžan, mrkva, cvekla, luk (bijeli/crveni/praziluk), salata, mladi krompir, kupus/kelj, lubenica/dinja, grah/grasak, špinat) i merkantilni krompir – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za proizvodnju povrća na minimalno 0,5 ha (minimalna površina 0,2 ha po kulturi, osim za mladi krompir gdje ostaje 0,5 ha). Za merkantilni krompir na minimalno 1 ha, a maksimalno 25 ha povrća ili merkantilnog krompira u toku godine, za tržište ili za vlastitu preradu;
 - f) grožđe i masline – klijent (pravno lice i obrt) ostvaruje pravo na novčanu podršku za proizvodnju na minimalno 0,3 ha po kulturi, a maksimalno 250 ha grožđa ili maslina u toku godine;
 - g) voće (jabuka, kruška, šljiva, dunja, mušmula, oskoruša, breskva, kajsija, nektarina, trešnja, višnja, smokva, nar, lješnjak, badem, kesten, orah, malina, kupina, borovnica, brusnica, aronija i jagoda) – klijent (pravno lice i obrt) ostvaruje pravo na novčanu podršku za proizvodnju na minimalno 0,5 ha (minimalna površina 0,2 ha po kulturi), a maksimalno 250 ha voća u toku godine;

- h) heljda – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za proizvodnju na minimalno 1ha, a maksimalno 50 ha heljde u toku godine, za tržište ili vlastitu preradu;
- i) ljekovito i aromatično bilje (kamilica, menta, lavanda, ružmarin, smilje, lovor i dr.) – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za proizvodnju na minimalno 1 ha po kulturi, a maksimalno 50 ha ljekovitog i aromatičnog bilja u toku godine, za tržište ili vlastitu preradu;
- j) duhan (Virdžinija, Berlej i Hercegovački ravnjak) – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za proizvodnju na minimalno 0,5 ha, a maksimalno 50 ha duhana u listu u toku godine i isti na osnovu ugovora o proizvodnji i isporuci sirovog duhana u listu preda organizatoru proizvodnje ili obrađivaču duhana.

(2) Proizvodnja deklarisanog sjemena:

- a) strnih žita (pšenica, ječam, raž, zob, tritikale) i heljde – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za maksimalno 300 ha zasijanog sjemena strnih žita ili heljde u toku godine za tržište ili za vlastite potrebe;
- b) kukuruza, soje i suncokreta – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za maksimalno 100 ha zasijanog sjemena kukuruza, soje ili suncokreta u toku godine za tržište ili za vlastite potrebe;
- c) krompira (osnovno sjeme i certificirano sjeme) – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za maksimalno 50 ha proizvedenog sjemena krompira u toku godine za tržište ili za vlastite potrebe;

(3) Proizvodnja deklarisanog sadnog materijala:

- a) krošnjastog voća (jabuka, kruška, šljiva, dunja, mušmula, oskoruša, breskva, kajsija, nektarina, trešnja, višnja, maslina, smokva, ljeska, orah, kesten, nar, badem) – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za maksimalno 300.000 sadnica krošnjastog voća u toku godine za tržište ili za vlastite potrebe;
- b) jagodičastog voća (kupina, malina, borovnica, brusnica, aronija i jagoda (frigo sadnice) klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za maksimalno 500.000 sadnica jagodičastog voća u toku godine za tržište ili za vlastite potrebe;
- c) vinove loze - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za maksimalno 300.000 sadnica vinove loze u toku godine za tržište ili za vlastite potrebe;

(4) Proizvodnja deklarisanih kontejnerskih presadnica povrća:

- a) presadnice kornišona, salate, tikvica, špinata, celera, blitve, kukuruza šećerca - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno 100.000, a maksimalno 3.000.000 za tržište ili za vlastite potrebe;

- b) presadnice krastavaca, paradajza, paprike, patlidžana, kupusa, dinje i lubenice - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno 100.000, a maksimalno 3.000.000 za tržište ili za vlastite potrebe;
 - c) kalemljene presadnice krastavaca, paradajza, paprike, patlidžana, dinje i lubenice, klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno 100.000, a maksimalno 2.000.000 za tržište ili za vlastite potrebe;
- (5) Organska proizvodnja – dodatna podrška po hektaru (minimalna površina 0,25 ha) za kulture propisane u Programu novčanih podrški za tekuću godinu.

Član 8. (Animalna proizvodnja)

- (1) Klijent može da ostvari pravo na novčanu podršku za govedarsku, ovčarsku, kozarsku, svinjogojsku, peradarsku, pčelarsku, ribarsku proizvodnju i uzgoj izvornih zaštićenih životinja, i to za:
 - a) Proizvodnja svježeg kravljeđeg mlijeka - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku ako posjeduje minimalno tri mliječne krave i proizvede minimalno 500 litara, a maksimalno 500.000 litara mlijeka mjesečno po gazdinstvu za tržište ili preradi;
 - b) Mliječne krave u sistemu otkupa mlijeka - klijent (PPG) ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno tri mliječne krave u toku godine;
 - c) Proizvodnja goveđeg mesa - tov junadi iz domaćeg uzgoja ili uvoza - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku ako u jednom turnusu utovi minimalno 3 juneta od teladi iz domaćeg uzgoja, odnosno minimalno 10 junadi od teladi iz uvoza, a maksimalno 600 utovljenih junadi iz domaćeg i 400 utovljenih junadi iz uvoza u toku godine za tržište ili za vlastitu preradu;
 - d) Uzgoj krava prvotelki - rasplodne junice - klijent (pravno lice ili obrt) ostvaruje pravo na novčanu podršku za uzgoj minimalno 2, a maksimalno 200 junica iz vlastitog stada u toku godine, s tim da služe za proširenje vlastitog stada ili za tržište;
 - e) Uzgoj goveda u sistemu krava-tele - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno 15, a maksimalno 600 krava u sistemu krava-tele u toku godine.
- (2) Ovčarska i kozarska proizvodnja:

- a) Proizvodnja svježeg ovčjeg i kozjeg mlijeka - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku ako posjeduje minimalno 50 ovaca ili 25 koza i proizvede minimalno 300 litara mjesечно, a maksimalno 300.000 litara ovčjeg ili kozjeg mlijeka u toku godine za tržiste ili preradi.
- b) Uzgoj rasplodnih ovaca ili koza - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku ako posjeduje minimalno 50 odraslih ovaca, odnosno minimalno 25 odraslih koza starijih od godinu dana, a maksimalno 1.300 odraslih grla ovaca ili koza, u toku godine.

(3) Svinjogojska proizvodnja:

- a) Proizvodnja svinjskog mesa - tov svinja iz domaćeg uzgoja ili uvoza - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku ako u jednom turnusu utovi minimalno 25 svinja od prasadi iz domaćeg uzgoja, odnosno minimalno 75 svinja od prasadi iz uvoza, a maksimalno 6.000 svinja u toku godine za tržiste ili za vlastitu preradu;
- b) Uzgoj rasplodne stoke - krmača - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno 5, a maksimalno 150 rasplodnih krmača u toku godine.

(4) Peradarska proizvodnja:

- a) Uzgoj 18-sedmičnih pilenki - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno 5.000, a maksimalno 220.000 uzgojenih pilenki u toku godine od pilića iz domaćeg uzgoja do prelaska u fazu reprodukcije za tržiste ili ih ostavi za dalji uzgoj;
- b) Uzgoj pilenki teške roditeljske linije - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno 5.000, a maksimalno 80.000 pilenki u toku godine do prelaska u fazu reprodukcije za tržiste ili ih ostavi za dalji uzgoj;
- c) Uzgoj pilenki lake roditeljske linije - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno 5.000, a maksimalno 60.000 pilenki u toku godine do prelaska u fazu reprodukcije za tržiste ili ih ostavi za dalji uzgoj;
- d) Uzgoj brojlera - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno 5.000, a maksimalno 200.000 brojlera u toku godine od pilića iz domaćeg uzgoja za tržiste.

(5) Pčelarska proizvodnja:

Košnice pčela - uzgoj pčelinjih zajednica - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno 20, a maksimalno 500 pčelinjih zajednica.

(6) Ribarska proizvodnja:

a) Proizvodnja/uzgoj slatkovodne ribe - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno 3.000 kg, a maksimalno 540.000 kg ribe u toku godine za tržište;

b) Proizvodnja/uzgoj morske ribe - klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za minimalno 3.000 kg, a maksimalno 150.000 kg ribe u toku godine za tržište.

(7) Izvorne zaštićene pasmine životinja:

Uzgoj izvornih zaštićenih pasmina životinja (bosanski brdski konj, domaća buša, domaći magarac i pas tornjak) u čistoj krvi ili u tipu – klijent ostvaruje pravo na novčanu podršku za maksimalno 100 životinja izvornih zaštićenih pasmina u toku godine, a za psa tornjaka maksimalno 10 životinja u toku godine.

(8) Organska proizvodnja - dodatna podrška po grlu za proizvodnje propisane u Programu novčanih podrški za tekuću godinu.

Član 9.

(Zajedničke odredbe za Model poticaja proizvodnji)

(1) Klijent koji je započeo proizvodnju u 2024. godini (prije ili poslije 01.10.2024. godine), a završio je prije objave ovog Programa podrški, kompletну dokumentaciju dostavlja nadležnom kantonalnom ministarstvu najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Programa podrški (samo za one proizvodnje iz 2024. godine, koje su planirane u Programu podrški za 2025. godinu). Nadležno kantonalno ministarstvo vrši obradu zahtjeva na osnovu visine sredstava propisanih ovim Programom podrški, nakon čega ih dostavlja Federalnom ministarstvu na dalju realizaciju, a najkasnije u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog Programa podrški, ako u posebnim uslovima Pravilnika nije propisano drugačije. Klijent koji završi proizvodnju nakon objave Programa podrški, kompletну dokumentaciju dostavlja nadležnom kantonalnom ministarstvu najkasnije do 01.10. tekuće godine. Na pisani zahtjev Federalnog ministarstva, kantonalno ministarstvo je dužno dostaviti kompletну dokumentaciju za tražene pojedinačne predmete.

(2) Ako je upisan u RPG kao porodično poljoprivredno gazdinstvo, u okviru Programa novčanih podrški može ostvariti maksimalnu novčanu podršku do 15.000,00 KM po modelu poticaja proizvodnji.

(3) Ako je klijent imao zasnovanu proizvodnju na području općine ili grada na kojem je proglašeno stanje elementarne nepogode, može ostvariti pravo na novčanu podršku bez dokaza o prodaji proizvoda.

(4) Ako je ostvario pravo na novčanu podršku po modelu poticaja proizvodnji u skladu sa ovim Programom podrški i važećim Pravilnikom o načinu i uslovima ostvarivanja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji, za jedan broj proizvodnji ostvaruje pravo i na

dodatnu novčanu podršku kroz dodatak za osnovno plaćanje, zatim, dodatak za organsku proizvodnju.

(5) Obračun novčane podrške iz dodatka Programa podrški, propisat će se Pravilnikom o načinu i uslovima ostvarivanja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji.

Odjeljak B. Model podrške dohotku

Član 10.

(Cilj podrške dohotku)

Model podrške dohotku uvodi se radi zbrinjavanja malih nekomercijalnih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava i osiguranja primjerenijeg životnog standarda članovima ove vrste gazdinstva.

Član 11.

(Sredstva podrške dohotku)

Zbog nedostatka novčanih sredstava nije moguće provesti mjere iz ovoga modela.

Odjeljak C. Model kapitalnih ulaganja

Član 12.

(Cilj podrške kapitalnim ulaganjima)

Podrška u okviru modela kapitalnih ulaganja je dodjela nepovratnih sredstava komercijalnim poljoprivrednim gazdinstvima radi unapređenja uslova proizvodnje, produktivnosti i konkurentnosti poljoprivrednog gazdinstva, imajući u vidu pri tome ravnomjeran razvoj poljoprivrede na cijeloj teritoriji Federacije BiH.

Član 13.

(Sredstva podrške kapitalnim ulaganjima)

Zbog nedostatka novčanih sredstava nije moguće provesti mjere iz ovoga modela.

Odjeljak D: Model ruralnog razvoja

Pododjeljak D/1: Ciljevi i vrste mjera ruralnog razvoja

Član 14.

(Ciljevi i prioriteti ruralnog razvoja)

Realizacija mjera u okviru modela ruralnog razvoja doprinosi ostvarenju tri strateška cilja iz važeće Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja:

- a) Strateškog cilja 1. „Pametan, otporan i diverzifikovan sektor poljoprivrede sa zagarantovanom povećanom sigurnošću snadbijevanja hranom“ kroz ispunjavanje Prioriteta 1.2. „Jačanje tržišne orijentiranosti povećanjem konkurentnosti, uključujući stavljanje većeg naglaska na istraživanje, tehnologiju i digitalizaciju“ provođenjem podrške ulaganjima putem mera za povećanje konkurentnosti u okviru ovog Programa podrški
- b) Strateškog cilja 2. „Snažnija primjena ekoloških praksi u proizvodnji kojima se prilagođava i ublažava uticaj klimatskih promjena“ kroz ispunjavanje Prioriteta 2.1. „Doprinositi ublažavanju i prilagođavanju uticaja klimatskih promjena i veće korištenje održive energije“ provođenjem podrške ulaganjima i mera za zaštitu ruralnog okoliša u okviru ovog Programa podrški.
- c) Strateškog cilja 3. „Snažnija društveno-ekonomski struktura ruralnih područja“ kroz ispunjavanje Prioriteta 3.1. „Privlačiti mlade poljoprivrednike i stvarati poslovni ambijent u ruralnim područjima“ provođenjem podrške ulaganjima u okviru Mjera za povećanje konkurentnosti“ i mera diverzifikacije ruralnih aktivnosti u okviru ovog Programa podrški.

Član 15.

(Mjere podrške u okviru modela ruralnog razvoja)

- (1) Podrške u okviru modela ruralnog razvoja obuhvaćaju:
 - a) Mjere za povećanje konkurentnosti,
 - b) Mjere za zaštitu ruralnog okoliša i
 - c) Mjere diverzifikacije ruralnih aktivnosti.
- (2) Mjere za povećanje konkurentnosti odnose se na:
 - a) Podršku investicijama u poljoprivredna gazdinstva i prehrambenu industriju preko Federalnog ministarstva,
 - b) Podršku investicijama u poljoprivredna gazdinstva i prehrambenu industriju u saradnji s Razvojnom bankom Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Razvojna banka),
 - c) Podršku mladim poljoprivrednicima – pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika,

- d) Podrške predviđene regulativama EU – podrška osnivanju preduzeća na ruralnom prostoru.
- (3) Mjere za zaštitu ruralnog okoliša odnose se na podršku certifikacije organske proizvodnje.
- (4) Mjere diverzifikacije ruralnih aktivnosti odnose se na podršku doradi i preradi poljoprivrednih proizvoda na poljoprivrednom gazdinstvu.

Pododjeljak D/2: Mjere za povećanje konkurentnosti

Član 16.

(Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva i prehrambenu industriju preko Federalnog ministarstva)

- (1) Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva i prehrambenu industriju preko Federalnog ministarstva obuhvaća sljedeće mjere:
 - a) Podrška investicijama u poljoprivredne mašine i priključne uređaje za biljnu proizvodnju ili stočarstvo – pravo na podršku imaju klijenti (poljoprivredna gazdinstva) koji su izvršili kupovinu poljoprivrednih mašina i priključnih uređaja neophodnih za osnovnu djelatnost poljoprivrednog gazdinstva,
 - b) Podrška investicijama u opremu za biljnu proizvodnju, stočarstvo ili ribarstvo – pravo na podršku imaju klijenti (poljoprivredna gazdinstva) koji su izvršili kupovinu opreme za biljnu, stočarsku ili ribarsku proizvodnju,
 - c) Sufinansiranje nabavke rasplodne stoke – pravo na podršku imaju klijenti (poljoprivredna gazdinstva) koji su izvršili kupovinu rasplodnih grla stoke od pravnih lica sa prostora BiH ili iz uvoza,
 - d) Podrška investicijama u izgradnju ili proširenje, odnosno opremanje građevinskih objekata na poljoprivrednom gazdinstvu – pravo na podršku imaju klijenti (poljoprivredna gazdinstva) koji su izvršili izgradnju ili proširenje građevinskih objekata u funkciji biljne proizvodnje, stočarstva ili ribarstva za koje posjeduju građevinsku dozvolu, odobrenje za građenje, odnosno rješenje o legalizaciji ili drugi dokument koji će biti propisan Pravilnikom,
 - e) Podrška investicijama u podizanje višegodišnjih nasada – pravo na podršku imaju klijenti (poljoprivredna gazdinstva) koji su izvršili investiranje u podizanje višegodišnjih nasada,
 - f) Podrška investicijama u izgradnju ili proširenje, odnosno opremanje građevinskih objekata prehrambene industrije – pravo na podršku imaju klijenti koji su izvršili

izgradnju ili proširenje građevinskih objekata u funkciji dorade i prerade poljoprivrednih proizvoda, za koje posjeduju građevinsku dozvolu, odobrenje za građenje, odnosno rješenje o legalizaciji,

- g) Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva na izrazito siromašnim područjima sa nerazvijenom poljoprivrednom proizvodnjom na teritoriji Federacije BiH za mjere iz tač.: c) i e) ovog stava.

(2) Za podršku su prihvatljivi troškovi ulaganja koji su nastali u periodu:

- a) Od 1. 6. prethodne godine do 31. 5. tekuće godine za mjere iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana,
- b) Od 1. 8. prethodne godine do 31. 7. tekuće godine za mjere iz stava (1) tač. c), e) i g) ovog člana,
- c) Od 1. 10. prethodne godine do 31. 7. tekuće godine za mjere iz stava (1) tač. d) i f) ovog člana.

Član 17.

(Podrška mladim poljoprivrednicima – pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika)

- (1) Podrška mladim poljoprivrednicima za pokretanje poslovanja dodjeljuje se klijentima-poljoprivrednim gazdinstvima u formi PPG-a ili obrta koja su po prvi put upisana u RPG nakon 01.08. prethodne godine, nosilac PPG-a odnosno vlasnik obrta na dan podnošenja zahtjeva je mlađi od 40 godina i po prvi put upisan u svojstvu nosioca ili vlasnika obrta, a izvršio je ulaganje iz člana 16. stava (1) tač. c) i e) ovog Programa.
- (2) Za podršku su prihvatljivi troškovi ulaganja koji su nastali u razdoblju od 1. 8. prethodne godine do 31. 7. tekuće godine.

Član 18.

(Podrška osnivanju preduzeća na ruralnom prostoru)

- (1) Podrška osnivanju novih preduzeća na ruralnom prostoru dodjeljuje se klijentima poljoprivrednim gazdinstvima u formi obrta, zadruge, odnosno privrednog društva koji su po prvi put upisani u RPG i/ili RK nakon 31.12. prethodne godine, i redovno vrše uplatu penzijskog i zdravstvenog osiguranja za svoje uposlenike.
- (2) Za podršku su prihvatljivi troškovi penzijskog i zdravstvenog osiguranja nastali od 1.1. tekuće godine do 30.9. tekuće godine.

Član 19.

(Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva i prehrambenu industriju u saradnji s Razvojnom bankom)

- (1) Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva i prehrambenu industriju koja se realizuje u saradnji sa Razvojnom bankom, zasniva se na kreditnoj liniji Razvojne banke za finansiranje do 50% vrijednosti investicijskih projekata iz člana 16. stav (1) tač.: a), b), c), d), e), f), i g) ovog Programa podrški.
- (2) Federalno ministarstvo i Razvojna banka realizuju sredstva podrške na osnovu Protokola o saradnji i Ugovora o formirajući namjenskog depozita.
- (3) Pravo na podršku imaju klijenti koji su upisani u RPG, odnosno RK, i odobren im je kreditni zahtjev u okviru Kreditne linije Razvojne banke.
- (4) Razdoblje za provođenje investicijskog projekta određuje se Ugovorom o korištenju sredstava novčane podrške između klijenta i Federalnog ministarstva.
- (5) Za podršku su prihvatljivi troškovi ulaganja nastali u razdoblju od 1.8. prethodne godine do utroška sredstava deponovanih kod Razvojne banke, odnosno isteka roka iz Ugovora o formirajući namjenskog depozita.

Pododjeljak D/3: Mjere za zaštitu ruralnog okoliša

Član 20.

(Podrška certifikaciji organske proizvodnje)

- (1) Podrška za certifikaciju organske proizvodnje odnosi se na proizvođače, prerađivače ili sakupljače upisane u Registar klijenata koji posjeduju važeći certifikat prema zahtjevima standarda "ISO/IEC 17065:2014".
- (2) Za podršku su prihvatljivi troškovi ulaganja koji su nastali u razdoblju od 1.10. prethodne godine do 30.9. tekuće godine.

Pododjeljak D/4: Mjere diverzifikacije ruralnih aktivnosti

Član 21.

(Dorada i prerada poljoprivrednih proizvoda na poljoprivrednom gazdinstvu)

- (1) Podršku za diverzifikaciju ekonomskih aktivnosti na poljoprivrednom gazdinstvu ostvaruje porodično poljoprivredno gazdinstvo odnosno obrt za prihvatljive troškove investicija u objekte i opremu za doradu i preradu primarnih poljoprivrednih proizvoda na poljoprivrednom gazdinstvu.

- (2) Za podršku su prihvatljivi troškovi ulaganja koji su nastali u razdoblju od 1.8. prethodne godine do 31.7. tekuće godine.
- (3) Porodično poljoprivredno gazdinstvo nakon završetka ulaganja, a prije isplate podrške mora biti preregistrovano u obrt ili privredno društvo.

Pododjeljak D/5: Zajedničke odredbe za model ruralnog razvoja

Član 22.

(Minimalna i maksimalna prihvatljiva vrijednost investicije)

- (1) Minimalna prihvatljiva vrijednost investicije koja je predmet novčane podrške u okviru ovoga Programa podrški je 4.000 KM za fizičke osobe i obrte, a 10.000 KM za pravne osobe.
- (2) Maksimalna prihvatljiva vrijednost pojedine investicije nije ograničena, a maksimalna vrijednost prihvatljivih ulaganja koja ulaze u obračun novčane podrške je 3.000.000,00 KM.

Član 23.

(Osnovni iznos novčane podrške)

- (1) Osnovni iznos novčane podrške je umnožak iznosa prihvatljivih troškova ulaganja i postotka novčane podrške iz stava (2) ovog člana. Iznos prihvatljivih troškova za svaki pojedini investicijski projekt utvrđuje se na osnovu računa (faktura) i dokaza o izvršenom plaćanju.
- (2) Postotak novčane podrške za mjere iz člana 16. stav (1) ovog Programa podrški iznosi:
 - a) za projekte iz tač.: a), b) i d) do 40% prihvatljivih troškova ulaganja,
 - b) za projekte iz tač.: c) i e) - do 50% iznosa prihvatljivih troškova ulaganja,
 - c) za projekte iz tačke f) – do 30% iznosa prihvatljivih troškova ulaganja pod uslovom da je vrijednost udjela domaćih sirovina u proizvodnji najmanje 33%, u slučaju prerade mlijeka najmanje 66%, a za mlinsko-pekarsku industriju, industriju piva i ostale prerađivačke kapacitete najmanje 25%,
 - d) za projekte iz tačke g) – 75% iznosa prihvatljivih troškova ulaganja.
- (3) Osnovni iznos novčane podrške za mjeru iz člana 17. ovog Programa podrški iznosi 100% iznosa prihvatljivih troškova ulaganja.

- (4) Osnovni iznos novčane podrške za mjere iz člana 18. ovog Programa podrški iznosi 100% iznosa prihvatljivih troškova penzijskog i zdravstvenog osiguranja u prvoj godini, do 75% iznosa u drugoj godini odnosno do 50% u trećoj godini od osnivanja.
- (5) Osnovni iznos novčane podrške za mjere iz člana 19. ovog Programa, iznosi do 35% iznosa prihvatljivih troškova ulaganja u biljnu proizvodnju, stočarstvo i ribarstvo, odnosno 25% iznosa prihvatljivih troškova ulaganja u prehrambenu industriju do ostvarenja maksimalnog iznosa novčane podrške iz člana 23. stav (1) i stav (2) tačka a) ovog Programa.
- (6) Osnovni iznos novčane podrške za mjeru iz člana 20. ovog Programa podrški iznosi do 75% iznosa prihvatljivih troškova pribavljanja certifikata za organsku proizvodnju.
- (7) Osnovni iznos novčane podrške za mjeru iz člana 21. ovog Programa podrški iznosi do 50% iznosa prihvatljivih troškova ulaganja u izgradnju i opremanje objekata za doradu i preradu na poljoprivrednom gazdinstvu.

Član 24.

(Dodatni iznos novčane podrške)

- (1) Dodatni iznos novčane podrške je umnožak iznosa prihvatljivih troškova investicije i postotka podrške iz stava (2) ovog člana. Iznos prihvatljivih troškova za svaki pojedini investicijski projekt utvrđuje se na osnovu računa (faktura) i dokaza o izvršenom plaćanju.
- (2) Dodatni iznos novčane podrške iz ovog Programa podrški dodjeljuje se:
 - a) za investicijske projekte iz člana 16. stav (1) tač.: a), b), c), d) i e) – do 10% iznosa prihvatljivih troškova ulaganja kada nosilac PPG-a odnosno vlasnik obrta ima troje i više djece od kojih je barem jedno maloljetno, a ostali ne prelaze 25 godina starosti, ili kada je nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ili vlasnik obrta žena, odnosno muškarac mlađi od 40 godina na dan podnošenja zahtjeva,
 - b) za investicijske projekte iz člana 16. stav (1) tačka f) – do 10% iznosa prihvatljivih troškova investicije ako investicija uključuje izgradnju pogona za uklanjanje otpada nastalog kao rezultat proizvodnog procesa,
 - c) za investicijske projekte iz člana 16. stav (1) tač.: a), b) c), d), e) i, f) – do 10% iznosa prihvatljivih troškova ako je ulaganje locirano na nadmorskoj visini iznad 600 metara.

Član 25.

(Iznosi novčane podrške u okviru modela ruralnog razvoja)

- (1) Maksimalni iznos novčane podrške koji klijent može ostvariti u okviru modela ruralnog razvoja za mjere iz ovog Programa podrški iznosi do 150.000,00 KM za fizička lica, odnosno do 900.000,00 KM za pravna lica i obrte.
- (2) Ograničenje iznosa novčane podrške u okviru ovog Programa uvodi se:
 - a) za mjeru iz člana 16. stav (1) tačka a) - do 150.000 KM,
 - b) za mjeru iz člana 16. stav (1) tačka g) - do 10.000 KM,
 - c) za mjeru iz člana 17. - do 50.000 KM,
 - d) za mjeru iz člana 20. - do 20.000 KM,
 - e) za mjeru iz člana 21. - do 50.000 KM.
- (3) U maksimalni iznos novčane podrške ubrajaju se sredstva osnovnog i dodatnog iznosa novčane podrške.
- (4) Klijent koji ostvaruje pravo na podršku za više projekata u okviru modela ruralnog razvoja ostvaruje pravo na novčanu podršku samo do maksimalnog iznosa novčane podrške iz stava (1) ovog člana.
- (5) Maksimalni iznosi novčane podrške iz stava (1) i stava (2) tačka a) ovog člana odnose se i na podršku investicijama u saradnji sa Razvojnom bankom.

Član 26.

(Način realizacije mjera ruralnog razvoja)

- (1) Realizacija mjera novčanih podrški iz modela ruralnog razvoja vrši se u skladu sa Programom podrški.
- (2) Pored odredbi ovog Programa podrški, posebni uslovi koje moraju ispunjavati klijenti, prihvativi i neprihvativi troškovi, način ostvarivanja prava na novčane podrške, kao i druga pitanja, propisuju se Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja novčane podrške po modelu ruralnog razvoja, koji donosi federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Odjeljak E: Model ostalih vrsta podrški

Pododjeljak E/1: Ciljevi i mjere ostalih vrsta podrški

Član 27.

(Ciljevi i prioriteti ostalih vrsta podrški)

Realizacija mjera u okviru modela ostalih vrsta podrški doprinosi ostvarenju tri strateška cilja iz važeće Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja:

- a) Strateškog cilja 1. „Pametan, otporan i diverzifikovan sektor poljoprivrede sa zagarantovanom povećanom sigurnošću snadbijevanja hranom“ kroz ispunjavanje Prioriteta 1.1. „Podržati održiv dohodak i otpornost poljoprivrednih gazdinstava kako bi se poboljšala sigurnost snadbijevanja hranom provođenjem mjere podrške osiguranju poljoprivredne proizvodnje i Prioriteta 1.2. „Jačanje tržišne orijentiranosti povećanjem konkurentnosti, uključujući stavljanje većeg naglaska na istraživanje, tehnologiju i digitalizaciju“ provođenjem mjera podrške distribuciji poljoprivredno prehrambenih proizvoda školskim kuhinjama, podršku pripremi i objavi naučnih radova studenata i diplomanata i sufinansiranja aktivnosti poljoprivrednih zadruga i privrednih društava za povezivanje ponude PPG-a i obrta, u okviru ovog Programa podrški.
- b) Strateškog cilja 2. „Snažnija primjena ekoloških praksi u proizvodnji kojima se prilagođava i ublažava uticaj klimatskih promjena“ kroz ispunjavanje Prioriteta 2.1. „Doprinositi ublažavanju i prilagođavanju uticaja klimatskih promjena i veće korištenje održive energije“ podrškom provođenju zemljишne politike sufinansiranjem upotrebe stajskog gnojiva na oraničnim površinama ulaganjima i mjera za zaštitu ruralnog okoliša u okviru ovog Programa podrški.
- c) Strateškog cilja 3. „Snažnija društveno-ekonomski struktura ruralnih područja“ kroz ispunjavanje Prioriteta 3.1. „Privlačiti mlade poljoprivrednike i stvarati poslovni ambijent u ruralnim područjima“ provođenjem podrške ulaganjima u sufinansiranje stručnih skupova, kongresa, seminara, simpozija i sajmova i sufinansiranje projekata organiziranja poljoprivrednika, sufinansiranja troškova standardizacije proizvoda i proizvodnje u okviru ovog Programa podrški.

Član 28.

(Mjere podrške u okviru modela ostalih vrsta podrški)

- (1) Podrške u okviru modela ostalih vrsta podrški obuhvaćaju sljedeće mjere:
 - a) Sufinansiranje troškova premije osiguranja od mogućih šteta u poljoprivrednoj proizvodnji;
 - b) Sufinansiranje stručnih skupova, kongresa, simpozija, seminara i sajmova
 - 1) Sufinansiranje troškova organiziranja;
 - 2) Sufinansiranje troškova izlaganja;
 - c) Sufinansiranje realizacije projekata od značaja za Federaciju BiH
 - 1) Sufinansiranje projekata kantonalnih poljoprivrednih i veterinarskih zavoda i instituta;

- 2) Sufinansiranje nabavke poljoprivredno-prehrambenih proizvoda za razvijanje zdravih navika kod djece predškolskog i školskog uzrasta;
 - 3) Sufinansiranje nabavke repelenta za zaštitu poljoprivrednih usjeva od divljači;
 - 4) Sufinansiranje medijske promocije poljoprivrede i ruralnog razvoja;
 - 5) Podrška pripremi i objavi naučnih radova studenata i diplomanata poljoprivrede, šumarstva i veterinarstva;
 - 6) Sufinansiranje projekta „Identifikacija i popis državne svojine uknjižene u javnim ispravama na poljoprivredne zadruge sa pravom korištenja“;
- d) Sufinansiranje organiziranja poljoprivrednika (zadruge, udruženja, savezi, komore i sl.),
 - 1) Sufinansiranje nabavke kancelarijske opreme, namještaja i troškova knjigovodstva i zadružne revizije;
 - 2) Sufinansiranje aktivnosti poljoprivrednih zadruga i privrednih društava za povezivanje ponude porodičnih poljoprivrednih gazdinstava i obrta sa područja Federacije BiH;
 - e) Sufinansiranje troškova standardizacije, promocije i brendiranja proizvoda, odnosno proizvodnje.
 - 1) Sufinansiranje troškova uvođenja standarda u poljoprivredi i prehrambenoj industriji;
 - 2) Sufinansiranje promocije certificiranih proizvoda u poljoprivredi i prehrambenoj industriji;
 - 3) Sufinansiranje brendiranja poljoprivredno prehrambenih proizvoda.
 - f) Podrška provođenju mjera zemljjišne politike:
 - 1) Sufinansiranje upotrebe stajskog gnojiva na oraničnim površinama.

- (2) Za podršku su prihvativi isplaćeni troškovi, odnosno provedene aktivnosti iz stava (1), ako su izvršeni u razdoblju od 1.10. prethodne do 30.9. tekuće godine,

Član 29.

(Sufinansiranje troškova premije osiguranja od mogućih šteta u poljoprivrednoj proizvodnji)

Podrška za sufinsiranje troškova premije osiguranja od mogućih šteta u poljoprivrednoj proizvodnji odobrava se poljoprivrednim gazdinstvima koja su zaključila i isplatila policu osiguranja od mogućih šteta u poljoprivrednoj proizvodnji.

Član 30.

(Sufinansiranje stručnih skupova, kongresa, simpozija, seminara i sajmova)

- (1) Podrška za sufinansiranje troškova organizovanja stručnih skupova, kongresa, simpozija, seminara, i sajmova iz oblasti poljoprivredno-prehrambenog sektora, odobrava se:
 - a) naučnim, odnosno obrazovnim ustanovama koje su organizovale održavanje stručnog skupa, kongresa, simpozija ili seminara;
 - b) poljoprivrednim savezima, udruženjima poljoprivrednika, poljoprivrednim zadrugama, privrednim komorama i drugim pravnim licima koji su organizovali održavanje stručnog skupa, kongresa, simpozija, seminara ili sajma;
- (2) Podrška za sufinansiranje troškova izlaganja na poljoprivrednim sajmovima dodjeljuje se poljoprivrednim gazdinstvima ili preduzećima iz sektora prehrambene industrije koji su izlagali na sajmu iz oblasti poljoprivrede ili prehrambene industrije.

Član 31.

(Sufinansiranje realizovanja projekata od značaja za Federaciju BiH)

- (1) Sufinansiranje projekata kantonalnih poljoprivrednih i veterinarskih zavoda i instituta dodjeljuje se klijentima kantonalnim zavodima ili institutima upisanim u RK, koji su izvršili ulaganje u izgradnju ili adaptaciju objekata ili nabavku opreme za potrebe svoje osnovne djelatnosti.
- (2) Sufinansiranje nabavke poljoprivredno-prehrambenih proizvoda za razvijanje zdravih navika kod djece predškolskog i školskog uzrasta dodjeljuje se klijentima, predškolskim i školskim ustanovama upisanim u RK, koje su izvršile kupovinu voća i/ili povrća, od poljoprivrednih gazdinstava upisanih u RPG, odnosno mlijeka i mliječnih prerađevina od obrta ili privrednih društava upisanih u RK.
- (3) Sufinansiranje nabavke repelenta za zaštitu poljoprivrednih usjeva od divljači dodjeljuje se klijentima upisanim u RPG koji su izvršili nabavku i upotrebu hemijskih sredstava za odbijanje divljih životinja, a radi sprečavanja činjenja šteta na poljoprivrednim kulturama koje se nalaze na katastarskim česticama upisanim u RPG.
- (4) Sufinansiranje medijske promocije poljoprivrede i ruralnog razvoja dodjeljuje se klijentima medijima upisanim u RK za objavljene reportaže, odnosno članke vezane za promociju poljoprivrede i ruralnog razvoja.
- (5) Podrška pripremi i objavi naučnih radova studenata i diplomanata poljoprivrede, veterinarstva i šumarstva dodjeljuje se klijentima naučnim ili obrazovnim institucijama odnosno udruženjima ili fondacijama za članke u području poljoprivrede, veterinarstva, hrane i šumarstva objavljene u naučnim časopisima.

- (6) Sufinansiranje projekta „Identifikacija i popis državne svojine uknjižene u javnim ispravama na poljoprivredne zadruge sa pravom korištenja“ dodjeljuje se klijentu upisanom u RK koji bude odabran kao izvođač u proceduri javne nabavke.

Član 32.

(Sufinansiranje organiziranja poljoprivrednika)

- (1) Podrška za sufinansiranje troškova nabavke kancelarijske opreme i namještaja dodjeljuje se poljoprivrednim zadrugama, organizacijama poljoprivrednika, poljoprivrednim savezima i udruženjima poljoprivrednika koji su izvršili nabavku kancelarijske opreme i namještaja, platili troškove knjigovodstva, odnosno zadružne revizije.
- (2) Podrška za sufinansiranje aktivnosti poljoprivrednih zadruga i privrednih društava za povezivanje ponude porodičnih poljoprivrednih gazdinstava i obrta sa područja Federacije BiH, obavlja se za izvršeni otkup i isplatu primarnih poljoprivrednih proizvoda porodičnim poljoprivrednim gazdinstvima i obrtima, s ciljem njihove prodaje, prerade ili izvoza.

Član 33.

(Sufinansiranje troškova standardizacije proizvoda odnosno proizvodnje)

- (1) Podrška za sufinansiranje troškova uvođenja standarda u poljoprivredi i prehrambenoj industriji dodjeljuje se klijentima koji su uveli zadnje važeće izdanje standarda: Global G.A.P., ISO 14001, ISO 22000, HACCP, IFS, FSSC 22000, BRC, GSFS, SQF, HALAL, KOŠER standard, odnosno EU standard za zaštićenu oznaku izvornosti (PDO), zaštićenu oznaku geografskog porijekla (PGI) i garantovano tradicionalni specijalitet (TSG).
- (2) Podrška za sufinansiranje promocije certificiranih proizvoda u poljoprivredi i prehrambenoj industriji dodjeljuje se klijentima upisanim u RK kao obrt, pravno lice ili udruženje za troškove promocije poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda certificiranih u skladu sa zaštićenom oznakom izvornosti (PDO), zaštićenom oznakom geografskog porijekla (PGI) i oznakom garantovano tradicionalni specijalitet (TSG).
- (3) Podrška za sufinansiranje brendiranja poljoprivredno prehrambenih proizvoda dodjeljuje se klijentima upisanim u RK kao obrt, pravno lice ili udruženje za troškove uvođenja individualnog, kolektivnog ili žig garancije kod instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Član 34.

(Sufinansiranje upotrebe stajskog gnojiva na oraničnim površinama)

- (1) Podrška za upotrebu stajskog gnojiva na oraničnim površinama dodjeljuje se poljoprivrednim gazdinstvima za katastarske čestice upisane u RPG na kojima je izvršio gnojidbu stajskim gnojivom proizvedenim na vlastitom gazdinstvu odnosno kupljenim od drugog poljoprivrednog gazdinstva.
- (2) Korisnik je dužan izvršiti analizu tla kod ovlaštenog i akreditiranog laboratoriјa (kiselost tla (pH), sadržaj humusa, dušika, fosfora i kalija) prije i nakon gnojidbe stajskim gnojivom za svaku katastarsku česticu veću od 1 ha, a za katastarske čestice manje od 1 ha dužan je izvršiti analizu tla za svakih 10 katastarskih čestica.

Pododjeljak E/2: Zajedničke odredbe za model ostalih vrsta podrški

Član 35.

(Minimalna i maksimalna prihvatljiva vrijednost aktivnosti)

- (1) Minimalna prihvatljiva vrijednost aktivnosti koja je predmet novčane podrške u okviru modela ostalih vrsta podrški je 1.000 KM za fizička lica i obrte, 5.000 KM za pravna lica.
- (2) Maksimalna prihvatljiva vrijednost aktivnosti nije ograničena.

Član 36.

(Iznosi novčane podrške u modelu ostalih vrsta podrški)

- (1) Iznos novčane podrške je umnožak postotka novčane podrške i iznosa prihvatljivih troškova.
- (2) Postotak novčane podrške za mjere iz člana 28. stav (1) ovog Programa podrški iznosi:
 - a) za projekte iz tačke a) – do 75% iznosa prihvatljivih troškova,
 - b) za projekte iz tačke b) – do 50% iznosa prihvatljivih troškova,
 - c) za projekte iz tačke c) podtačka 1) – do 50% iznosa prihvatljivih troškova,
 - d) za projekte iz tačke c) podtačka 2) – do 50% iznosa prihvatljivih troškova,
 - e) za projekte iz tačke c) podtačka 3) – do 100% iznosa prihvatljivih troškova,
 - f) za projekte iz tačke c) podtačka 4) – do 100% iznosa prihvatljivih troškova,
 - g) za projekte iz tačke c) podtačka 5) – do 75% iznosa prihvatljivih troškova,
 - h) za projekt iz tačke c) podtačka 6) – do 100% iznosa prihvatljivih troškova,
 - i) za projekte iz tačke d) podtačka 1) – do 50% iznosa prihvatljivih troškova,

- j) za projekte iz tačke e) podtačka 1) – do 75% iznosa prihvatljivih troškova,
 - k) za projekte iz tačke e) podtačka 2) – do 75% iznosa prihvatljivih troškova,
 - l) za projekte iz tačke e) podtačka 3) – do 75% iznosa prihvatljivih troškova,
 - m) za projekte iz tačke f) – do 100% iznosa prihvatljivih troškova,
- (3) Maksimalni iznos novčane podrške za mjere iz člana 28. stav (1) ovog Programa podrški iznosi:
- a) za projekte iz tačke a) – do 50.000 KM,
 - b) za projekte iz tačke b) – do 15.000 KM,
 - c) za projekte iz tačke c) podtačka 1) – do 100.000 KM,
 - d) za projekte iz tačke c) podtačka 2) – do 10.000 KM,
 - e) za projekte iz tačke c) podtačka 3) – do 40 KM/ha upisanom u RPG, a najviše do 5.000 KM,
 - f) za projekte iz tačke c) podtačka 4) – do 20.000 KM,
 - g) za projekte iz tačke c) podtačka 5) – do 10.000 KM po području,
 - h) za projekt iz tačke c) podtačka 6) – do 100.000 KM,
 - i) za projekte iz tačke d) podtačka 1) – do 10.000 KM,
 - j) za projekte iz tačke d) podtačka 2) u skladu sa iznosima navedenim u tabeli

Broj PPG i obrta od kojih je izvršen otkup	Vrijednost otkupljenih poljoprivrednih i šumskih proizvoda i ljekovitog bilja	Iznos podrške
10-25	od 20.000 KM do 50.000 KM	do 5.000 KM
26-40	od 50.001 KM do 200.000 KM	do 10.000 KM
41-75	od 200.001 KM do 400.000 KM	do 15.000 KM
76-100	od 400.001 do 700.000 KM	do 20.000 KM
101-200	od 700.001 KM do 2.000.000 KM	do 25.000 KM
više od 200	više od 2.000.000 KM	do 30.000 KM

- k) za projekte iz tačke e) podtačka 1) – do 20.000 KM,
- l) za projekte iz tačke e) podtačka 2) – do 15.000 KM,
- m) za projekte iz tačke e) podtačka 3) – do 20.000 KM,

n) za projekte iz tačke f) - do 400 KM/ha oranične površine upisane u RPG a najviše do 20.000 KM.

Član 37.

(Način realizacije mjera ostalih vrsta podrški)

- (1) Realizacija mjera novčanih podrški iz modela ostalih vrsta podrški vršit će se u skladu sa Programu podrški.
- (2) Pored odredbi ovoga Programa podrški, posebni uslovi koje moraju ispunjavati klijenti, prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi, način ostvarivanja prava na novčane podrške, kao i druga pitanja, propisuju se Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja novčane podrške po modelu ostalih vrsta podrški, kojeg donosi federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Odjeljak F: Sudske presude, vansudske nagodbe, nerealizovani zahtjevi iz ranijeg perioda za koje su vršene dodatne provjere, nerealizovani zahtjevi za isplatu/rješenja, rješenja po žalbama i obustavljenim postupcima do rješavanja sudskog spora

Član 38.

(Isplata sudskih presuda, vansudskih nagodbi, nerealizovanih zahtjeva iz ranijeg perioda za koje su vršene dodatne provjere, nerealizovani zahtjevi za isplatu/rješenja, rješenja po žalbama i obustavljenim postupcima do rješavanja sudskog spora)

Novčane podrške - ostvareno pravo u ponovljenim postupcima provedenim po vanrednim pravnim lijekovima, pravosnažnim sudskim presudama u oblasti novčanih podrški iz prethodnih godina, vansudske nagodbe, nerealizovani zahtjevi iz ranijeg perioda za koje su vršene dodatne provjere, nerealizovani zahtjevi za isplatu/rješenja, pravosnažnim rješenjima donesenim u drugostepenom postupku po žalbama i obustavljenim postupcima do rješavanja sudskog spora.

POGLAVLJE III – VISINA I RASPODJELA SREDSTAVA

Član 39.

(Visina i raspodjela)

Sredstva odobrena Budžetom Federacije BiH za 2025. godinu, na stavci „Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima – Poticaj za poljoprivredu“, raspodijelit će se na sljedeći način:

Tabela 1. Raspodjela sredstava za mjere iz člana 7. ovog Programa

Šifra	Br.	Naziv proizvodnje	Osnovno plaćanje pravna lica i obrti KM/ha	Osnovno plaćanje fizička lica KM/ha	Dodatak na osnovno plaćanje KM/ha	Dodatak za dizel KM/ha	Dodatak za organsku proizvodnju KM/ha	Iznos u KM	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
A/1-1		Proizvodnja ratarskih, povrtlarskih, voćarskih kultura, grožđa i maslina							
	1.	krušna žita	500	500	400	-	200	5.400.000,00	
	2.	stočna žita	500	400	-	-	200	1.000.000,00	
	2a.	kukuruz u zrnu	500	500	100	-	200	1.500.000,00	
	3.	krmno bilje	500	400	-	-	200	4.750.000,00	
	4.	uljarice	500	400	200	-	200	3.350.000,00	
	5.	heljda	500	400	200	-	200	25.000,00	
	6.	ljekovito i aromatično bilje	500	400	200	-	200	95.000,00	
	7.	povrće	500	500	3400	-	200	2.600.000,00	
	7a	krompir merkantilni	500	500	3400	-	200	350.000,00	
	8.	grožđe i masline	500	-	1900	-	200	2.800.000,00	
	9.	voće	500	-	1900	-	200	1.600.000,00	
	10.	duhan	500	400	1500	-	200	10.000,00	
A/1-2		Proizvodnja deklarisanog sjemena							
	11.	strna žita (naturalno)	500	-	-	-	200	0,00	
	11a	strna žita (dorađeno)	500	-	900	-	200	330.000,00	
	12.	kukuruza, soje i suncokreta (naturalno)	500	-	900	-	200	0,00	

	12a	kukuruza, soje i suncokreta (deklarisano)	500	-	1.100	-	200	250.000,00
	13.	krompira (osnovno sjeme)	500	-	3500	-	200	0,00
	14.	krompira (certificirano sjeme)	500	-	3300	-	200	0,00
A/1-3	Proizvodnja deklarisanih sadnog materijala							
	15.	krošnjastog voća	0,70					100.000,00
	16.	jagodičastog voća (borovnica i brusnica)	0,50					0,00
	16a	malina i kupina (uključujući i neprodane sadnice iz 2024.)	0,50					150.000,00
	16b	jagoda (frigo sadnica)	0,10					0,00
	17.	vinova loza	0,70					60.000,00
A/1-4	Proizvodnja deklarisanih presadnica povrća (kontejnerskih)							
	18.	presadnice povrća (kornišona, salate, tikvica, špinata, celera, blitve, kukuruza šećerca)	0,05/kom					
	18a	presadnice povrća (krastavca, paradajz, paprike, patlidžana, kupusa, dinja i lubenice)	0,07/kom					950.000,00
	18b	kalemljene presadnice povrća (krastavca, paradajz, paprike, patlidžana, kupusa, dinja i lubenice)	0,1/kom					
SVEGA A/1								25.320.000,00

Tabela 2. Raspodjela sredstava za mjere iz člana 8. ovog Programa

Šifra	Br.	Naziv proizvodnje	Osnovno plaćanje pravna lica i obrti KM/lit,grlo,kljun i kg	Osnovno plaćanje fizička lica KM/lit,grlo,kljun i kg	Dodatak na osnovno plaćanje KM/grlo	Dodatak za organsku proizv. KM/grlo	Iznos u KM	
A/2-1		Govedarska proizvodnja						
	1.	svježe kravljе mlijeko	0,42/l	0,40/l			60.000.000,00	
	1a.	mliječne krave u sistemu otkupa mlijeka	-	700	300	200	0,00	
	2.	goveđe meso – tov junadi od teladi iz domaćeg uzgoja	300/grlu*	300/grlu*	200	4.900.000,00		
			700/grlu**	700/grlu **				
	2a.	goveđe meso – tov od teladi iz uvoza	300/grlu*	300/grlu*	200	450.000,00		
			700/grlu**	700/grlu**				
	3.	rasplodna stoka- rasplodne junice	700/grlu	-	300	200	7.250.000,00	
	4.	goveda u sistemu krava – tele	500/grlu	500/grlu	-	200	5.500.000,00	
A/2-2		Ovčarska i kozarska proizvodnja						
	5.	svježe ovčje mlijeko	0,80/l	0,60/l			450.000,00	
	6.	svježe kozje mlijeko	0,80/l	0,60/l			850.000,00	
	7.	rasplodna stoka - ovce	70/grlu	35/grlu		20	9.250.000,00	
	8.	rasplodna stoka – koze	70/grlu	35/grlu		20	350.000,00	
A/2-3		Svinjogojska proizvodnja						
	9.	svinjsko meso – tov svinja	100/grlu	70/grlu		40	2.300.000,00	

	9a	Svinjsko meso tov svinja – potpora za farme na područjima obuhvaćenim odlukama o određivanju zaraženog i ugroženog područja radi pojave ASK	100/grlu	70/grlu				200.000,00
	10.	rasplodna stoka - krmače	400/grlu	300/grlu		60		350.000,00
A/2-4		Peradarska proizvodnja						
	11.	18 - sedmične pilenke	0,70/kljun	-				150.000,00
	12.	matična jata – pilenke teških roditeljskih linija	1,80/kljun	-				400.000,00
	13.	matična jata – pilenke lakih roditeljskih linija	1,80/kljun	-				50.000,00
	13a	uzgoj brojlera	0,25/kljun	-				3.000.000,00
A/2-5		Pčelarska proizvodnja						
	14.	košnica pčela, uzgoj pčelinjih zajednica	20/koš	15/koš	10 KM/koš***			2.950.000,00
A/2-6		Ribarska proizvodnja						
	15.	slatkovodna riba	2 KM/kg	-				4.500.000,00
	16.	morska riba	2 KM/kg	-				200.000,00
A/2-7		Izvorne zaštićene pasmine životinja						
	17.	bosanski brdski konj, domaća buša i domaći magarac u čistoj krvi	700/grlu	700/grlu				500.000,00
	17a	bosanski brdski konj, domaća buša i domaći magarac u tipu	500/grlu	500/grlu				

	18.	pas tornjak	70/grlu	70/grlu			
SVEGA A/2						103.600.000,00	

* Za dužinu tova od 150 do 249 dana

** Za dužinu tova 250 i više dana

*** Uslov, prodato minimalno 3 kg meda po košnici

B/ Model podrške dohotku

Tabela 3. Raspodjela sredstava po modelu podrške dohotku

B/	MODEL PODRŠKE DOHOTKU		
	Broj	Naziv mjere	Iznos u KM
	1.	Zbog nedostatka novčanih sredstava nije moguće provesti mjere iz ovoga modela.	0,00
		SVEGA: B	0,00

C/ Model kapitalnih ulaganja

Tabela 4. Raspodjela sredstava po modelu kapitalnih ulaganja

C/	MODEL KAPITALNIH ULAGANJA		
	Broj	Naziv mjere	Iznos u KM
	1.	Mjere iz modela kapitalnih ulaganja sadržane su u mjerama iz modela ruralnog razvoja.	0,00
		SVEGA: C	0,00

D/ Model ruralnog razvoja

Tabela 5. Raspodjela sredstava za mjere iz čl. 16., 17., 18., 19., 20. i 21. ovog Programa

D/	MODEL RURALNOG RAZVOJA		
	Broj	Naziv mjere	Iznos u KM
	1.	MJERE ZA POVEĆANJE KONKURENTNOSTI	

D/1-2		Podrška investicijama u sektoru poljoprivrede i prehrambene industrije u saradnji s Razvojnom bankom Federacije BiH	
	a)	Podrška investicijama u sektoru poljoprivrede i prehrambene industrije koja se realizuje u saradnji sa Razvojnom bankom Federacije BiH u okviru mjera iz člana 15. st. a), b), c), d), e), f) i g) ovoga Programa	2.000.000,00
D/1-3		Podrška investicijama u sektoru poljoprivrede i prehrambene industrije preko Federalnog ministarstva	
	a)	Podrška investicijama u poljoprivredne mašine i priključne uređaje za biljnu proizvodnju ili stočarstvo	15.000.000,00
	b)	Podrška investicijama u opremu za biljnu proizvodnju, stočarstvo ili ribarstvo	2.000.000,00
	c)	Sufinansiranje nabavke visoko kvalitetne rasplodne stoke	4.500.000,00
	d)	Podrška investicijama u izgradnju ili proširenje, odnosno opremanje novih građevinskih objekata u svrhu biljne proizvodnje, stočarstva ili ribarstva	8.000.000,00
	e)	Podrška investicijama u podizanje višegodišnjih nasada	1.000.000,00
	f)	Podrška investicijama u izgradnju ili proširenje, odnosno opremanje građevinskih objekata u svrhu obavljanja dorade i prerade poljoprivrednih proizvoda	10.000.000,00
	g)	Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva na izrazito siromašnim područjima sa nerazvijenom poljoprivrednom proizvodnjom	1.000.000,00
D/1-4		Podrška mladim poljoprivrednicima	
	a)	Pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika	3.000.000,00
D/1-5		Podrška predviđena regulativama EU	
	a)	Podrška osnivanju preduzeća na ruralnom prostoru	1.000.000,00
	2.	MJERE ZA ZAŠTITU RURALNOG OKOLIŠA	
D/2-1		Podrška certifikaciji organske proizvodnje	
	a)	Podrška certifikaciji organske proizvodnje	50.000,00
	3.	MJERE DIVERZIFIKACIJE RURALNIH AKTIVNOSTI	
D/3-1		Usluge i dopunske aktivnosti	
	a)	Dorada i prerada poljoprivrednih proizvoda na PG	830.000,00

SVEGA D:	48.380.000,00
-----------------	----------------------

E/ Model ostalih vrsta podrški

Tabela 6. Rasподjela sredstava za mjere iz člana 29., 30., 31., 32., 33. i 34. ovog Programa.

MODEL OSTALIH VRSTA PODRŠKI				
E/	Broj	Naziv mjere		Iznos u KM
E/1-1		Sufinansiranje osiguranja		
	a)	Sufinansiranje troškova premije osiguranja od mogućih šteta u poljoprivrednoj proizvodnji	Pravilnik	300.000,00
E/1-2		Sufinansiranje stručnih skupova, kongresa, simpozija, seminara i sajmova		
	a)	Sufinansiranje organiziranja stručnih skupova, kongresa, simpozija, seminara i sajmova	Pravilnik	150.000,00
	b)	Sufinansiranje izlaganja na poljoprivrednim sajmovima	Pravilnik	100.000,00
E/1-3		Sufinansiranje realiziranja projekata od značaja za Federaciju BiH		
	a)	Sufinansiranje projekata kantonalnih poljoprivrednih i veterinarskih zavoda i instituta	Pravilnik	500.000,00
	b)	Sufinansiranje nabavke poljoprivredno prehrabnenih proizvoda za razvijanje zdravih navika kod djece predškolskog i školskog uzrasta	Pravilnik	200.000,00
	c)	Sufinansiranje nabavke repelenta za zaštitu poljoprivrednih usjeva od divljaci	Pravilnik	50.000,00
	d)	Sufinansiranje medijske promocije poljoprivrede i ruralnog razvoja	Pravilnik	300.000,00
	e)	Podrška pripremi i objavi naučnih radova studenata i diplomanata poljoprivrede, šumarstva i veterinarstva	Pravilnik	50.000,00
	f)	Sufinansiranje projekta „Identifikacija i popis državne svojine uknjižene u javnim ispravama na poljoprivredne zadruge sa pravom korištenja“	Javni poziv/Pravilnik	100.000,00
E/1-4		Sufinansiranje organiziranja poljoprivrednika		

	a)	Sufinansiranje nabavke kancelarijske opreme, namještaja i troškova zadružne revizije	Pravilnik	100.000,00
	b)	Sufinansiranje aktivnosti poljoprivrednih zadruga i privrednih društava za povezivanje ponude porodičnih poljoprivrednih gazdinstava i obrta sa područja Federacije BiH	Pravilnik	1.400.000,00
E/1-5		Sufinansiranje troškova standardizacije, promocije i brendiranja proizvoda odnosno proizvodnje		
	a)	Sufinansiranje troškova uvođenja standarda u poljoprivredi i prehrambenoj industriji	Pravilnik	200.000,00
	b)	Sufinansiranje promocije certificiranih proizvoda u poljoprivredi i prehrambenoj industriji	Pravilnik	50.000,00
	c)	Sufinansiranje brendiranja poljoprivredno prehrambenih proizvoda	Pravilnik	50.000,00
E/1-6		Podrška provođenju mjera zemljjišne politike		
	a)	Sufinansiranje upotrebe stajskog gnojiva na oraničnim površinama		350.000,00
UKUPNO E:				3.900.000,00

F/ Sudske presude

Tabela 7. Sudske presude, vansudske nagodbe, nerealizovani zahtjevi iz ranijeg perioda, nerealizovani zahtjevi za isplatu/rješenja, rješenja po žalbama i obustavljenim postupcima do rješavanja sudskog spora iz člana 38.ovog Programa

F/	Br.	SUDSKE PRESUDE, VANSUDSKE NAGODBE, NEREALIZOVANI ZAHTJEVI IZ RANIJEG PERIODA ZA KOJE SU VRŠENE DODATNE PROVJERE, NEREALIZOVANI ZAHTJEVI ZA ISPLATU/RJEŠENJA, RJEŠENJA PO ŽALBAMA I OBUSTAVLJENIM POSTUPCIMA DO RJEŠAVANJA SUDSKOG SPORA	Iznos u KM
	1.	Novčane podrške - ostvareno pravo u ponovljenim postupcima provedenim po vanrednim pravnim lijekovima, pravosnažnim sudskim presudama u oblasti novčanih podrški iz prethodnih godina, vansudske nagodbe, nerealizovani zahtjevi iz ranijeg perioda za koje su vršene dodatne provjere, nerealizovani zahtjevi za isplatu/rješenja, pravosnažnim rješenjima	1.800.000,00

		donesenim u drugostepenom postupku po žalbama i obustavljenim postupcima do rješavanja sudskog spora	
		SVEGA: F	1.800.000,00

	SVEGA: A+B+C+D+E+F	183.000.000,00
--	---------------------------	-----------------------

NACRT